

Interpellation till Oscar Lindster, Barn- och utbildningsnämndens ordförande, om minskad lektionstid för modersmål finska – nationellt minoritetsspråk

9 december 2025

Finska är ett av Sveriges fem minoritetsspråk.

I lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk 4 § står att:

”I språklagen (2009:600) anges att det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.”

Skolverket skriver i Kursplan - Modersmål - finska som nationellt minoritetsspråk att ämnets syfte är att:

”Undervisningen i ämnet modersmål – finska som nationellt minoritetsspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om språket samt kunskaper om minoritetens kultur. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin flerspråkighet, sin förståelse av omvärlden och sin identitet.”

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att samtala, läsa och skriva på det nationella minoritetsspråket. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att möta och utveckla kunskaper om texter på språket i olika genrer. Undervisningen ska även ge eleverna förutsättningar att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga, språklig säkerhet i tal och skrift samt tilltro till sin förmåga att uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar sig och samspelar med andra i tal och skrift, liksom en medvetenhet om hur språkbruket varierar beroende på situation och sociala sammanhang.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om den nationella minoritetens historia, kulturella uttryck och traditioner. Eleverna ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper om den nationella minoritetens musik, litteratur och andra estetiska uttrycksformer. Vidare ska eleverna ges förutsättningar att utveckla kunskaper om det nationella minoritetsspråkets ursprung, utveckling och nutida status.”

I snitt får finstalande barn i grundskolan i Sverige 60 min ämnesundervisning för att bibehålla och utveckla sitt språk och kunskap om finsk kultur mm. Det kan vem som helst förstå att det inte räcker. Och för detta har Sverige återkommande fått kritik från internationella institutioner. Vi tar inte hand om våra minoriteter.

På Gotland minskade tiden för all modersmålsundervisning för cirka 10 år sedan från 60 min i veckan till 40 min veckan i grundskolan. Vi ligger alltså under snittet i Sverige. Det är oklart hur det beslutet togs och vilken skälen var. Modersmålsundervisningen i finska fick dock behålla sina 60 min i veckan.

I våras annonserades om modersmåslärare i finska på 20% men annonsen låg ute kort tid och ingen rekryterades. Det fanns samtidigt 10 nya elever som skulle börja läsa finska. Nu när höstterminen inleddes fick modersmåsläraren veta att lektionstiden skulle minska för alla elever i grundskolan från 60 min till 40 min för att kunna ta emot de nya eleverna. Även här är det oklart hur beslutet togs. Det har inte förhandlats fackligt.

Det finns endast en lärare som undervisar i finska i grundskolan på Gotland. Eftersom eleverna finns runtom på hela ön så sker all undervisning på distans. Inget annat modersmål har all undervisning med elever på distans. Det gör det svårare att ta till sig undervisningen, särskilt för mindre barn.

Jag vill därför ställa följande frågor till Oscar Lindster:

- Finns beslutet att minska modersmålsundervisningen i finska från 60 min i veckan till 40 min i veckan dokumenterat? Vad är i så fall grunden till beslutet? Kommer det göras någon utvärdering?
- Anser du att 40 min i veckan räcker för att Region Gotland ska leva upp till målen i kursplanen i finska som modersmål och nationellt minoritetsspråk?
- Om inte, vad avser ni att göra åt situationen?
- Stämmer det att Region Gotland tar emot ett särskilt statligt bidrag för undervisningen i finska som modersmål och nationellt minoritetsspråk?
- Finns det någon redovisning över om dessa medel kommit eleverna i finska till godo?

Linda Wagenius, Vänsterpartiet